

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-208(13)/13/14/TN

Warszawa, dnia 30 maja 2014 r.

DECYZJA DNR-1/38/2014

Na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 3 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa klasycznej lampy naftowej L888G, klasycznej lampy naftowej L888HG, klasycznej lampy naftowej L222W oraz klasycznej lampy naftowej KL-11, wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorcę FENIKS spółka jawna T. Niewczas, M. Rosłaniec, W. Gołębiwski z siedzibą w Kochowie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów umarza postępowanie administracyjne jako bezprzedmiotowe.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 23 grudnia 2013 r. Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes UOKiK”) protokół wraz z aktami kontroli dotyczącymi klasycznej lampy naftowej L888G, klasycznej lampy naftowej L888HG, klasycznej lampy naftowej L222W oraz klasycznej lampy naftowej KL-11 (dalej „lampy naftowe”), wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorcę FENIKS spółka jawna T. Niewczas, M. Rosłaniec, W. Gołębiwski z siedzibą w Kochowie.

Klasyczna lampa naftowa L888G to stojąca lampa naftowa o wysokości 280 mm. Lampa składa się ze szklanego pojemnika na paliwo (w kształcie spłaszczonej ozdobnej kuli, na której wytłoczono dekoracyjne wzory w kształcie mniejszych i większych kwadratów), bawełnianego knota, metalowego palnika (żarnika) w kolorze złotym z pokrętłem do regulacji intensywności płomienia oraz bezbarwnego, fantazyjnie ukształtowanego szklanego komina

ochronnego (klosza). Wlew paliwa (gwintowany) znajduje się w centralnej, górnej części szklanego pojemnika na paliwo, do którego wkręca się żarnik. W środku żarnika znajduje się knot. Dookoła żarnika przymocowane są cztery ozdobne uchwyty koloru złotego, umożliwiające osadzenie szklanego ochronnego komina (klosza), służącego do ochrony żarnika i knota. Istnieje możliwość zdjęcia klosza. Długość knota regulowana jest przy pomocy pokrętła umieszczonego w żarniku.

Klasyczna lampa naftowa L888HG to stojąca lampa naftowa o wysokości 320 mm. Lampa składa się ze szklanego pojemnika na paliwo (w kształcie spłaszczonej ozdobnej kuli, na której wytłoczono dekoracyjne wzory w postaci regularnych prążków, przecinanych wgłębieniami), bawełnianego knota, metalowego palnika (żarnika) w kolorze złotym z pokrętłem do regulacji intensywności płomienia oraz bezbarwnego, fantazyjnie ukształtowanego szklanego komina ochronnego (klosza). Wlew paliwa (gwintowany) znajduje się w centralnej, górnej części szklanego pojemnika na paliwo, do którego wkręca się żarnik. W środku żarnika znajduje się knot. Dookoła żarnika przymocowane są cztery ozdobne uchwyty koloru złotego, umożliwiające osadzenie szklanego ochronnego komina (klosza), służącego do ochrony żarnika i knota. Istnieje możliwość zdjęcia klosza. Długość knota regulowana jest przy pomocy pokrętła umieszczonego w żarniku.

Klasyczna lampa naftowa L222W to stojąca lampa naftowa o wysokości 215 mm. Lampa składa się ze szklanego pojemnika na paliwo (w kształcie spłaszczonej ozdobnej kuli, na której wytłoczono dekoracyjne wzory w kształcie słońca, półksiężyca, gwiazd i planet), bawełnianego knota, metalowego palnika (żarnika) w kolorze złotym z pokrętłem do regulacji intensywności płomienia oraz bezbarwnego, fantazyjnie ukształtowanego szklanego komina ochronnego (klosza). Wlew paliwa (gwintowany) znajduje się w centralnej, górnej części szklanego pojemnika na paliwo, do którego wkręca się żarnik. W środku żarnika znajduje się knot. Dookoła żarnika przymocowanych jest 12 ozdobnych uchwytów koloru złotego, umożliwiających osadzenie szklanego ochronnego komina (klosza), służącego do ochrony żarnika i knota. Istnieje możliwość zdjęcia klosza. Długość knota regulowana jest przy pomocy pokrętła umieszczonego w żarniku.

Klasyczna lampa naftowa KL-11 to stojąca lampa naftowa o wysokości 255 mm. Lampa składa się ze szklanego pojemnika na paliwo (w kształcie spłaszczonej ozdobnej kuli, na której wytłoczono dekoracyjne wzory w kształcie fal), bawełnianego knota, metalowego palnika (żarnika) w kolorze złotym z pokrętłem do regulacji intensywności płomienia oraz bezbarwnego, fantazyjnie ukształtowanego szklanego komina ochronnego (klosza). Wlew paliwa (gwintowany) znajduje się w centralnej, górnej części szklanego pojemnika na paliwo, do którego wkręca się żarnik. W środku żarnika znajduje się knot. Dookoła żarnika przymocowanych jest 12 ozdobnych uchwytów koloru złotego, umożliwiających osadzenie

szklanego ochronnego komina (klosza), służącego do ochrony żarnika i knota. Istnieje możliwość zdjęcia klosza. Długość knota regulowana jest przy pomocy pokrętła umieszczonego w żarniku.

Opakowanie lamp naftowych stanowi kartonowe pudełko, na którym widnieją m.in. dane przedsiębiorcy „FENIKS Sp. Jawna, T. Niewczas, M. Rosłaniec, W. Gołębiewski, Kochów 11 B, 08-480 Maciejowice, Tel. 25-682-58-45”. Ponadto w instrukcji obsługi, umieszczonej na kartonowych opakowaniach, podano m.in. opis funkcjonalny produktów, rodzaj paliwa, typ i sposób regulacji knota z jego zalecaną wysokością, sposób uzupełniania pojemnika lampy paliwem z opisem zamykania oraz ilością napełniania, a także ostrzeżenia związane z użytkowaniem lamp.

W toku kontroli przeprowadzonej u przedsiębiorcy Iwony Bigońskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „Hortulus” Iwona Bigońska w Dobrzycy, inspektorzy reprezentujący Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej poddali lampy naftowe ocenie bezpieczeństwa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”, posiłkując się postanowieniami normy PN-EN 14059:2007 „*Dekoracyjne lampy olejowe. Wymagania dotyczące bezpieczeństwa i metody badań*” (dalej „norma PN-EN 14059:2007”).

W wyniku badań organoleptycznych inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, że lampy naftowe nie posiadają właściwego zamknięcia wlewu do zbiornika paliwa, które wymaga użycia znacznej siły – otwarcie zbiornika paliwa polega na wkręceniu lub wykręceniu ze zbiornika metalowego palnika z pokrętłem do regulacji intensywności płomienia wokół własnej osi o półtora obrotu. Natomiast, zgodnie z pkt. 4.6 normy PN-EN 14059:2007 zamykanie lub otwieranie wlewu wliczając w to osłonę knota powinno wymagać dwóch niezależnych ruchów do otwarcia - pionowego naciśnięcia i przekręcenia zgodnie z ruchem wskazówek zegara lub odwrotnie do ruchu wskazówek zegara (złącze bagnetowe).

W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie w tej sprawie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267), pismem z dnia 24 stycznia 2014 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę FENIKS spółka jawna T. Niewczas, M. Rosłaniec, W. Gołębiewski z siedzibą w Kochowie (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa lamp naftowych. Jednocześnie w drodze postanowienia z dnia 28 stycznia 2014 r., wydanego na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów,

wyzaczył stronie postępowania termin 21 dni od dnia otrzymania powyższego postanowienia na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez lampy naftowe. W tym samym piśmie Prezes UOKiK wezwał stronę postępowania do określenia jej roli w obrocie lampami naftowymi, przekazania listy dystrybutorów, którym sprzedawała te produkty. Ponadto Prezes UOKiK zwrócił się o informacje na temat liczby lamp naftowych posiadanych przez stronę postępowania, okresu w którym produkty były wprowadzane na rynek oraz ewentualnych skarg lub reklamacji dotyczących tych produktów.

Pismem z dnia 11 lutego 2014 r. strona postępowania zakwestionowała ustalenia inspektorów Inspekcji Handlowej, podnosząc, że lampy naftowe są wyłączone z zakresu normy PN-EN 14059:2007. Na dowód powyższego, strona postępowania przedstawiła opinię Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie. Zgodnie z tą opinią, lampy naftowe, ze względu na ich wielkość i formę, w przypadku zaniku dostaw energii elektrycznej lub w przypadku braku możliwości podłączenia budynku do sieci elektrycznej, mogą stanowić podstawowe źródło światła, zatem nie są objęte zakresem normy PN-EN 14059:2007. Jednocześnie strona postępowania złożyła wniosek o umorzenie postępowania.

Pismem z dnia 19 lutego 2014 r. Prezes UOKiK zwrócił się do Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z prośbą o opinię, czy stanowisko przyjęte przez Instytut Nafty i Gazu w Krakowie jest zasadne.

W odpowiedzi, pismem z dnia 26 lutego 2014 r. Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego poinformował, że nie jest w stanie udzielić jednoznacznej odpowiedzi, czy lampy naftowe stanowią podstawowe źródło światła, a tym samym, czy są objęte zakresem normy PN-EN 14059:2007. Jednocześnie zaznaczył, że istotna w tej kwestii jest deklaracja producenta, która powinna wyraźnie identyfikować produkt za pomocą jednoznacznej nazwy.

W dniu 28 marca 2014 r., w wyniku konsultacji przeprowadzonych drogą elektroniczną, przedstawiciel Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego poinformował Prezesa UOKiK, że – zgodnie z normą EN 14059:2002 (PN-EN 14059:2007) – wymiary lamp nie stanowią kryterium przy ocenie, czy dana lampa jest objęta zakresem ww. normy.

Pismem z dnia 11 kwietnia 2014 r. Prezes UOKiK zwrócił się do Specjalistycznego Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej UOKiK w Bydgoszczy, które posiada akredytację w zakresie badań na zgodność z normą PN-EN 14059:2007, z prośbą o opinię, czy stanowisko przyjęte przez Instytut Nafty i Gazu w Krakowie jest zasadne.

W piśmie nadesłanym do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 5 maja 2014 r. Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej UOKiK w Bydgoszczy poinformowało, że norma PN-EN 14059:2007 nie przewiduje, aby wielkość i forma lampy miały znaczenie przy zastosowaniu określonych w niej wymagań. Laboratorium podkreśliło, że na opakowaniu lamp naftowych oraz w dołączonej do nich

instrukcji użytkownika nie ma określeń takich jak „ozdobne” czy „dekoracyjne” i brak deklaracji przedsiębiorcy, że lampy naftowe służą do ozdoby, powoduje, że produkty te są wyłączone z zakresu normy PN-EN 14059:2007.

Pismem z dnia 13 maja 2014 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

W dniu 22 maja 2014 r. strona postępowania zapoznała się z aktami sprawy.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego wobec przedsiębiorcy FENIKS spółka jawna T. Niewczas, M. Rosłanec, W. Gołębiowski z siedzibą w Kochowie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa klasycznej lampy naftowej L888G, klasycznej lampy naftowej L888HG, klasycznej lampy naftowej L222W oraz klasycznej lampy naftowej KL-11 stanowiły akta kontroli przekazane przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. W toku kontroli inspektorzy Inspekcji Handlowej dokonali oceny bezpieczeństwa lamp naftowych w oparciu o przepisy ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, przy uwzględnieniu wymagań określonych w normie PN-EN 14059:2007. Badania organoleptyczne wykazały, że lampy naftowe nie posiadają właściwego zamknięcia wlewu do zbiornika paliwa, które wymaga użycia znacznej siły – otwarcie zbiornika paliwa polega na wkręceniu lub wykręceniu ze zbiornika metalowego palnika z pokrętkiem do regulacji intensywności płomienia wokół własnej osi o półtora obrotu. Powyższe oznacza niezgodność z pkt. 4.6 normy PN-EN 14059:2007, zgodnie z którym zamykanie lub otwieranie wlewu wliczając w to osłonę knota powinno wymagać dwóch niezależnych ruchów do otwarcia - pionowego naciśnięcia i przekręcenia zgodnie z ruchem wskazówek zegara lub odwrotnie do ruchu wskazówek zegara (złącze bagnetowe). W opinii inspektorów Inspekcji Handlowej, stwierdzone nieprawidłowości mogą stwarzać zagrożenie dla użytkowników – w szczególności małych dzieci – związane z ryzykiem pożaru, poparzenia lub zatrucia (uszkodzenia płuc dziecka) w przypadku połknięcia paliwa. Niewłaściwa konstrukcja wlewu paliwa do lamp może przyczynić się do niewłaściwego użycia produktów. Przy typowej aktywności dziecka lampa może stać się przedmiotem zabawy, w wyniku której może dojść do zdjęcia osłony (klosza) z metalowego palnika, odkręcenia wlewu paliwa i połknięcia paliwa przez dziecko. W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał za zasadne wyjaśnienie tej sprawy w drodze postępowania administracyjnego.

W toku postępowania przedsiębiorca FENIKS spółka jawna T. Niewczas, M. Rosłaniec, W. Gołębiowski z siedzibą w Kochowie zakwestionował ustalenia inspektorów Inspekcji Handlowej, twierdząc, że lampy naftowe są wyłączone z zakresu normy PN-EN 14059:2007. Na dowód powyższego, przedsiębiorca przedstawił opinię Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie. Zgodnie z tą opinią, lampy naftowe, ze względu na ich wielkość i formę, w przypadku zaniku dostaw energii elektrycznej lub w przypadku braku możliwości podłączenia budynku do sieci elektrycznej, mogą stanowić podstawowe źródło światła, zatem nie są objęte zakresem normy PN-EN 14059:2007. W celu ustalenia, czy stanowisko przyjęte przez Instytut Nafty i Gazu w Krakowie jest zasadne, Prezes UOKiK zwrócił się o opinię w tej sprawie do Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz Specjalistycznego Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej UOKiK w Bydgoszczy, które posiada akredytację w zakresie badań na zgodność z normą PN-EN 14059:2007. W wyniku informacji przekazanych przez ww. podmioty Prezes UOKiK ustalił, że wielkość i forma lamp naftowych – na którą powołał się Instytut Nafty i Gazu w Krakowie – nie ma wpływu przy dokonaniu oceny, czy produkty te są objęte zakresem normy PN-EN 14059:2007, czy też nie. Jednocześnie Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego zaznaczył, że przy rozstrzygnięciu powyższej kwestii istotne znaczenie ma deklaracja producenta, która powinna wyraźnie identyfikować produkt za pomocą jednoznacznej nazwy. Tożsame stanowisko zajęło Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej UOKiK w Bydgoszczy, które ponadto stwierdziło, że na opakowaniu lamp naftowych oraz w dołączonej do nich instrukcji użytkowania brak jest deklaracji, aby produkty te miały przeznaczenie ozdobne czy dekoracyjne, zatem należy uznać, że są wyłączone z zakresu normy PN-EN 14059:2007. Po przeanalizowaniu zgromadzonego materiału dowodowego Prezes UOKiK podzielił stanowisko zaprezentowane przez ww. podmioty i uznał, że wymagania określone w normie PN-EN 14059:2007 nie mają zastosowania do lamp naftowych będących przedmiotem postępowania.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli postępowanie stało się bezprzedmiotowe z innych przyczyn niż stwierdzenie, że produkt jest bezpieczny albo przedsiębiorca usunął przyczyny zagrożeń.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 660, Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241, z 2011 r. Nr 34, poz. 173) oraz na podstawie art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor
Departamentu Nadzoru Rynku
Anna Mazurak

Otrzymuje:

FENIKS spółka jawna T. Niewczas, M. Rosłaniec, W. Gołębiewski
Kochów 11B
08-480 Maciejowice